

Præsentation af kilde 13

-illustration fra "Ravnen"

Kildetype: Tegning af slaget på Fælleden, vist i det socialistiske satireblad Ravnen i 1889

Afsender: Kunstneren bag tegningen er ukendt, men tegningen er sandsynligvis et bestillingsarbejde til bladet Ravnen.

Datering: Tegningen er bragt i satirebladet Ravnen i 1889

Kontekst: Fra midten af 1800-tallet og frem til 1920'erne blomstrede den politiske, satiriske presse i Danmark. I starten var det borgerlige satiriske blade, der gjorde grin med den nye arbejderbevægelse, men med Ravnens grundlæggelse i 1876 så Danmarks første satireblad med arbejderbaggrund lyset. Nu blev også samfundets forskellige magthavere udleveret.

I 1876 grundlagde Harald Brix Ravnen, hvori han sprogligt og billedligt angreb den bestående samfundsorden. Brix blev herefter anklaget og idømt 4 års fængsel for grove beskyldninger mod kongehuset, kapitalister, embedsmænd og især politiet og politidirektør Crone. Ved Brix' fængsling i 1876 konfiskerede myndighederne de første 23 numre af Ravnen, men bladet fortsatte dog med at udkomme, trods sagsanlæg og chikane fra myndighedernes side. I 1881 døde Brix 40 år gammel stærkt afkræftet af sine fængselsophold. Mens Brix sad fængslet, gav Louis Pio og Poul Geleff efter for myndighedernes pres og rejste til Amerika. I de sidste år af 1870'erne var arbejderbevægelsen på kanten af et sammenbrud.

I 1880'erne begyndte den danske arbejderbevægelse dog langsomt at komme på fode. Myndighedernes håb om at stoppe arbejderbevægelsen ved at deportere lederne til udlandet blev ikke opfyldt. Bevægelsen blev reorganiseret, og i 1884 blev Socialdemokratiet repræsenteret i Folketinget med to medlemmer.

Arbejderbevægelsen var i slutningen af 1880'erne blevet aktivt integreret i det parlamentariske politiske demokrati i Danmark.

Kommentarer til kildetypen: Tegninger og malerier af historiske begivenheder er ofte bestillingsarbejder fra eftertiden, som på et tidspunkt, ofte mange år efter at begivenheden fandt sted, har fundet det vigtigt at forevige den på et billede. Historiske billeder er derfor bedre til at illustrere deres samtids historiefortolkning af den afbillede begivenhed, end af selve begivenheden i sig selv. Hvis der er gået mange år mellem begivenheden og det tidspunkt, hvor billedet af den bliver til, må vi også antage, at kunstneren ikke selv har været vidne til begivenheden, men har sin viden om den andet steds fra, ofte fra den person eller institution, som har bestilt billedet. Disse personer eller institutioner kan meget vel tænkes

at have en bestemt hensigt med at fremstille begivenheden på en særlig måde.

Fokuspunkter til kilden

Hvordan fremstiller billedet fra Ravnen slaget på Fælleden?

Overvej hvad billedet fra Ravnen kan være kilde til, og hvilke motiver, der kan ligge bag billedets måde at illustrere slaget på Fælleden.

